

ՀԱՍՏԱՏԻՄ ԵՄ

Տնօրեն՝ Ա. Բալյան

« 31 »

08

2023թ.

**ՈՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

ԶԱՐԵՆՑԱԿԱՆԻ

«ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՎԱՋԳԵՆ Ա-Ի
ԱՆՎԱՆ 3-ՐԴ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ

VI^Ա ԴԱԱՐԱՆ

դասույթ՝ ՆԻԿՈՂՈՍՅԱՆ ԿԱՐԻՆԵ ՈՒՐՖԱՆԻ

« 2023 - 2024 » ուսումնական տարի

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ**

Քաղվածք

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԶԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտների ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման,

համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ, ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամկարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Սույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը.

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
 - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
 - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
 - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
 - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
 - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
 - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
 - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
 - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
 - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
 - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
 - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՍԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ, ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԽԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՄԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՍԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՍԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ, ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՍ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐԸ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՍԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՍԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

Կարգ համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	Ծանոթություն
1	5-12-15	093-62-52-99	ԱԶ ֆուրշետ	ապահով	Կատարված է
2	3-18-27	077-32-33-35	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
3	1-8-19	077-34-70-13	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
4	1-3-23	094-3-32-14	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
5	6-25-35	093-55-94-32	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
6	3-21-27	098-77-74-28	Վաճառողուհի	ապահով	Կատարված է
7	4-5-26	094-80-50-66	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
8	7-16-29	093-88-17-89	Վարորդ	ապահով	Կատարված է
9	5-11-17	094-04-17-52	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
10	8-22-36	094-74-82-66	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
11	3-13-42	094-73-35-05	Օպերատոր	ապահով	Կատարված է
12	3-13-42	094-73-35-05	Օպերատոր	ապահով	Կատարված է
13	3-8-35	094-83-09-65	Վաճառողուհի	ապահով	Կատարված է
14	3-2-13	094-10-59-83	Հացթուխ	ապահով	Կատարված է
15	3-21-32	077-63-15-33	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
16	3-14-20	098-82-05-16	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
17	3-14-28	098-41-43-66	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
18	3-1-94	077-95-07-08	Բուժքույր	ապահով	Կատարված է
19	5-5-5	093-75-92-89	Ճարտարապետ	ապահով	Կատարված է
20	1-6-22	077-55-14-02	Շինարար	ապահով	Կատարված է
21	5-17-36	098-36-04-25	Կարի ֆաբրիկա	ապահով	Կատարված է
22	3-41-3	094-39-17-77	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
23	3-6-30	094-80-30-98	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
24	3-2-39	098-00-45-19	Վաճառողուհի	ապահով	Կատարված է
25	3-16-34	094-28-59-05	Խոհարար	անապահով	Կատարված է
26	2-11-44	098-34-60-41	Վաճառողուհի	ապահով	Կատարված է
27	5-16-3	093-32-59-25	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
28	3-18-15	094-13-98-60	Խոհարար	ապահով	Կատարված է
29	7-4-11	097-22-00-95	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
30	3-12-39	093-80-45-10	Վաճառողուհի	ապահով	Կատարված է
31	3-32-29	077-66-76-45	Չի աշխատում	ապահով	Կատարված է
32	3-16-3	091-75-86-59	Օպերատոր	ապահով	Կատարված է
33	6-27-15	097-75-06-92	Չի աշխատում	անապահով	Կատարված է
34					
35					

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)

Դասարանում սովորում է 32 աշակերտ՝ 18 տղա և 14 աղջիկ: Երեխաները դպրոց են գալիս ոգևորված, պատրաստ՝ նոր գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ ձեռք բերելու: Նրանք ընկերասեր են, սիրում և հարգում են միմյանց: Նրանց ամենասիրելի առարկաներից է տեխնոլոգիան, կերպարվեստը և ֆիզկուլտուրան: Աշակերտները համախմբված են, ընկերասեր, պատրաստ օգնելու միմյանց:

2. նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում: Նախատեսվում են էքսկուրսիաներ, միջոցառում-ցերեկույթներ, ուսումնադաստիարակչական այլ աշխատանքներ, որոնք ուղղված կլինեն դաստիարակելու և կրթելու վերլուծող, խելացի, կարգապահ աշակերտ-անհատի: Զարգացնել սովորողների ճանաչողական ակտիվությունը, նպատակաուղղել երեխայի արժեհամակարգի ձևավորումը և յուրաքանչյուր անհատ-աշակերտի մոտ ստեղծել ինքնակատարելագործման ներքին պահանջ: Բոլոր դաստիարակչական աշխատանքները կատարել հաշվի առնելով աշակերտների տարիքային առանձնահատկությունները և ԿԳՄՄ-ի չափորոշիչը:

3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 **Հոգևոր դաստիարակությունը** փոխանցում է մեծապես բարոյական արժեքներ և իրականում դրա նպատակն է բարոյական արժեքների սերմանումն ու յուրացումը: Հոգևոր դաստիարակությունը և հավատքը պետք չէ օգտագործել որպես վախի և դաստիարակության միջոց: Այն ոչ թե սահմանափակելու և վախեցնելու համար է, այլ մեզ հույս, ուժ բարություն, ձգտում և՛ կյանքի իմաստավորում և՛ արժևորում փոխանցող միջոց է: Նույն նպատակով կատարել պատմական ակնարկ, որը կնպաստի հոգևոր դաստիարակության ձևավորմանը:

3.2 **Գեղագիտական դաստիարակություն:** Ֆիլմերի միջոցով ցուցադրել և բացատրել, թե գեղեցիկը ինչ դեր ունի ներկայիս կյանքում: Բացի այդ լսել աշակերտների կարծիքը այդ նյութի վերաբերյալ: Կյանքից բերել օրինակներ և ձևավորել գեղագիտական ճաշակ: Գեղագիտական դաստիարակության հիմքում ընկած է հուզագրգայուն քայլի ոլորտի զարգացումը: Այն դաստիարակում է անհատի մեջ գեղեցիկը:

3.3 **Ռազմահայրենասիրական** դաստիարակություն: Հայրենասիրական կրթության վերաբերյալ կազմակերպել քննարկումներ: Նշել մի շարք ֆիդայիների անուններ և թվարկել այն բնավորության գծերը, որտեղ ակնարկն է հայրենասիրությունը: Կազմակերպել այցելություններ հայրենական մեծ պատերազմում Արցախի անկախության, 44-օրյա պատերազմում, Հայաստանի սահմանների պաշտպանության համար զոհված մարտիկների հուշարձաններ:

3.4 ֆիզիկական դաստիարակություն

3.5 **Աշխատանքային դաստիարակություն:** Աշակերտների մոտ ձևավորել սեր դեպի աշխատանքը, աշխատավոր մարդը: Տալ աշակերտներին այն գաղափարը, որ կարողանա գոյատևել ներկայիս դժվար պայմաններում: Աշակերտների հետ կազմակերպել դպրոցամերձ տարածքի մաքրում, անցկացնել համադպրոցական շաբաթօրյակներ, արթնացնել սեր խատանքի նկատմամբ:

3.6 **Բնապահպանական դաստիարակություն:** Պետք է կազմակերպել էքսկուրսիաներ դեպի բնության գիրկը և այդ ընթացքում թվարկել բնապահպանական մի շարք խնդիրներ, որոնք առկա են իրենց շրջապատում և աշակերտների հանձնարարելիավաքել տեղեկություններ Հայաստանի Հանրապետության ավելի ուշագրավ էկոլոգիական խնդիրների մասին: Աշակերտներին կարդալ զեկույցներ աղբի տեսակավորման մասին:

3.7 **Դպրոց ընտանիք կապը:** Դպրոցական ծրագրով նախատեսված ժամանակացույցով հրավիրել ծնողական ծողով: Ամուր հիմքի վրա դնել աշակերտ-ծնող-դպրոց-ուսուցիչ կապը: Ծնողների համար կարդալ մանկավարժական թեմաներով զեկույցներ: Դասարանում ստեղծել ծնողխորհուրդ բաղկացած 3-5 հոգուց, ապահովվել ծնողխորհուրդի մասնակցությունը ուսումնական գործընթացի կազմակերպմանը:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
I շաբաթ	ա)աշխատանքային պլանի կազմում	01.09-08.09 2023թ.	Դասղեկ
	բ)ծնողական ժողովի անցկացում	07.09	Դասղեկ ծնող
	գ)դասարանական խորհրդի ձևավորում: Դասարանական ժողով:		Աշակերտ Դասղեկ
	դ/ժ Օրը սկսենք <<Բարև>>-ով		Դասղեկ աշակերտ
II շաբաթ	ա) դասարանի սանիտարական վիճակի պահպանում	11.09-15.09 2023թ.	
	բ) դասարանի սոցիալապես անապահով, ծնողազուրկ,դժվար դաստիարակվող երեխաների հաշվառում և ցուցակի կազմում		Դասղեկ ԾԽ
	գ) դ/ժ<<Աշխատանքի անհրաժեշտությունը>>		
III շաբաթ	ա) ծանոթացում դպրոցի տարիանման պլանին	18.09-22.09 2023թ.	
	բ) դասարանական անկյան ձևավորում		Դասղեկ աշակերտ
	գ)ՀՀ անկախության 32 տարելիցին նվիրված միջոցառումներ << Դու հավերժող իմ Հայաստան...>> հանդիսավոր տողան:		ՄԿԱ-ի գծով տնօրենի տեղակալ,ԴԱԿ
	դ)դ/ժ«Կարողությունների հստակեցում»		
	ե)անցկացնել դասղեկի դասալսում		
IV շաբաթ	ա)օգնել աշակերտներին արտադասարանական խմբակներին ընդգրկվելուն	25.09-29.09 2023թ.	Դասղեկ աշակերտ
	բ)աշակերտներին ներկայացնել դպրոցի ներքին կարգապահական կանոններին		Դասղեկ
	գ) հերթապահություն դասարանում		աշակերտ
	դ/ժ<<Անկախության անգնահատելի դերն ինձ համար>>		
V շաբաթ	ա) դժվար դաստիարակվող,շնորհալի աշակերտների հաշվառում	02.10-06.10 2023թ.	Դասղեկ,հոգեբան ԴԱԿ
	բ)Գրադարանավարի օր. սեմինար-քննարկում <<Ինչքանով է կարևորվում գրադարանավարի մասնագիտությունը:		ԴԱԿ,ԱԽ
	գ)միջոցառում<<Ուսուցչի օրը իմաստության,գիտելիքի,աշխատանքի տոն է>>		Դասղեկ աշակերտ
	դ)դ/ժ«Ուսուցչի դերը իմ կյանքում »		
VI շաբաթ	ա)ծնողներին ներգրավել դաստիարակչական աշխատանքներին	09.10-13.10 2023թ.	Դասղեկ ծնող
	բ)դասագրքերով և գրենական պիտույքներով ապահովվածության ստուգում		դասղեկ
	գ) <<Օխախտի ազգային օր>>բուկլետների բաժանում		Դասղեկ
	դ)դ/ժ<<Պատերազմական իրավիճակում ինչպես օգնել մարդկանց>>		Դասղեկ աշակերտ
VII շաբաթ	ա) հերթապահության կազմակերպում	16.10-20.10 2023թ.	աշակերտ
	բ) ծնողների հետ դասագրքերի պայմանագրերի կնքում		Դասղեկ ծնող
	գ) դասարանի հիմնավոր մաքրում		աշակերտ
	դ)դ/ժ<<Ինքնաներկայացում>>		Հոգեբան աշակերտ

VIIIշաբաթ	ա) «Անվտանգ երթևեկություն» անկյան պատրաստում:	30.10-03.11 2023թ.	Դասդեկ աշակերտ
	բ) հերթապահության կազմակերպում		աշակերտ
	գ) ծնողական ժողովի անցկացում		Դասդեկ ծնող
	դ) դ/ժ «Ինչքանով ենք յուրաքանչյուրս պատրաստ պիպանելու մեր ազգային որակները»		Դասդեկ աշակերտ
IXշաբաթ	ա) համագործակցություն դասավանդող ուսուցիչների հետ	06.11-10.11 2023թ.	
	բ) հերթապահության կազմակերպում		աշակերտ
	գ) անհատական աշխատանք դժվար դաստիարակվող և առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող աշակերտների ծնողների հետ		Դասդեկ հոգեբան
	դ) դ/ժ «Ուրբեր են իմ ընկերները, ինչն էմ կարևորում ընկերության մեջ»		Դասդեկ աշակերտ
Xշաբաթ	ա) ծնողներին ներգրավել դաստիարակչական աշխատանքներին	13.11-17.11 2023թ.	Դասդեկ ծնող
	բ) դասերից հետ մնացող երեխաներին աջակցել		
	գ) հերթապահության կազմակերպում		
	դ) դ/ժ «Մաքրությունն՝ առողջության երաշխիք»		Դասդեկ աշակերտ
XIշաբաթ	ա) դասարանական անկյան թարմացում	20.11-24.11 2023թ.	աշակերտ
	բ) դասագրքերով և տետրերով ապահովվածության ստուգում		դասդեկ
	գ) անցկացնել դասդեկի դասալսում		դասդեկ
	դ) դ/ժ «Փողոցներում և ճանապարհներին սովորողների վարքի հիմնական կանոնները»		Դասդեկ աշակերտ
XIIշաբաթ	ա) աշխատանք անհարգելի բացակայող և հաճախ ուշացող աշակերտների ծնողների հետ	27.11-01.12 2023թ.	Դասդեկ Աշակերտ Ծնող
	բ) աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակի ստուգում		դասդեկ
	գ) անցկացնել դասդեկի դասալսում		դասդեկ
	դ) դ/ժ «Ինչպես գերծ մնալ վիրուսներից»		դասդեկ
XIIIշաբաթ	ա) սեմինար քննարկում «Բուլլինգի կանխարգելում»	04.12-08.12 2023թ.	Հոգեբան
	բ) դասագրքերի վերանորոգում		աշակերտ
	գ) մասնակցություն հաշմանդամների միջազգային օրվան նվիրված միջոցառումներին. <<Ժպտա և ջերմացրու աշխարհը>> միջոցառում:		
	դ) դ/ժ Զրույց և քննարկում երկրաշարժի և այլ բնական աղետների, տարհանման կանոնների վերաբերյալ :		Դասդեկ աշակերտ
XIVշաբաթ	ա) համագործակցում դասավանդող ուսուցիչների հետ	11.12-15.12	դասդեկ

		2023թ.	
	բ) անցկացնել դասղեկի դասալսում		
	գ) դասասենյակի նախապատրաստումը Նոր տարվան		
	դ) դ/ժ«Աշխատասիրությունը հաջողության առաջին պայմանն է»		Դասղեկ աշակերտ
XVշաբաթ	ա) ծնողական ժողովի անցկացում	18.12-22.12 2023թ.	Դասղեկ Ծնող
	բ) հերթապահության կազմակերպում		աշակերտ
	գ) դասասենյակի հիմնավոր մաքրում		Դասղեկ աշակերտ
	դ) դ/ժ«Ամանորյա ջերմ մաղթանքներ միմյանց»		Դասղեկ աշակերտ
	II ԿԻՄԱՄՅԱԿ		
XVIշաբաթ	ա) գրույց դասարանի ակտիվի կազմի և դասարանական խորհրդի հետ	08.01-12.01 2024թ.	Դասղեկ աշակերտ
	բ) դասագրքերի և գրենական պիտույքների ստուգում		
	գ) հերթապահության կազմակերպում		
	դ) դ/ժ«Մասնագիտությունների մոլորակ»		Դասղեկ աշակերտ
XVIIշաբաթ	ա) այցելություն դժվար դաստիարակվող աշակերտների ընտանիքներ	15.01-19.01 2024թ.	դասղեկ
	բ) դասագրքերի վերանորոգում		աշակերտ
	գ) հետևել աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակին		դասղեկ
	դ) դ/ժ«Ուղևորների պարտականությունները»		
XVIIIշաբաթ	ա) հարստացնել դասարանական անկյունը	22.01-26.01 2024թ.	
	բ) Մասնակցել հայոց բանակի կազմավորման 32 ամյակին նվիրված միջոցառումներին		ՄԿԱ-ի գծ. տնօրենի տեղակալ
	գ) Անհատական աշխատանք անհարգելի բացակայող սովորողների ծնողների հետ		Դասղեկ ծնող
	դ) ժ«Խոսք ես տվել կատարի՛ր»		
XIXշաբաթ	ա) Խաղ-մրցույթ «Մաթեմատիկան կենցաղում»	29.01-02.02 2024թ.	Բնագիտ. առ. մասնախումբ
	բ) հարստացնել դասարանական անկյունը		
	գ) հանդիպում ռիսկային խմբի երեխաների ծնողների հետ:		Դասղեկ ծնող
	դ) դ/ժ«Լուսացույցի և կարգավորողի ազդանշանները»		դասղեկ
XXշաբաթ	ա) անցկացնել դասղեկի դասալսում	05.02-09.02 2024թ.	Դասղեկ ծնող
	բ) տեղեկատվական ակցիա «Ապահով համացանց» և «Կեղծ տեղեկատվություն»		Բն. առ. մասնախումբ
	դ) ժ«Իմ անվանակից հայտնիները»		Դասղեկ, աշակերտ
XXIշաբաթ	ա) մասնակցություն «Տյառնընդառաջ» տոնական միջոցառմանը	12.02-16.02 2024թ.	աշակերտ
	բ) Խաղ մրցույթ «Գիտությունների խաչմերուկում»		Դասղեկ
	գ) գրույց նվիրված աշխատանքին և արհեստներին		
	դ) դ/ժ«Իմ անվան ծագումնաբանությունը և նշանակությունը»		Դասղեկ աշակերտ
XXIIշաբաթ	ա) Աշխատանքային տետրերի, ստուգում	19.02-23.02 2024թ.	դասղեկ
	բ) Այցելություն քաղաքային գրադարան		Դասղեկ աշակերտ
	գ) սանիտարահիգիենիկ վիճակի ստուգում		դասղեկ
	դ) դ/ժ«Ընտանեկան ավանդույթներ»		
XXIIIշաբաթ	ա) դասագրքերի վերանորոգում	26.02-01.03 2024թ.	աշակերտ
	բ) այցելություն Սուրբ Փրկիչ եկեղեցի		Դասղեկ աշակերտ
	գ) աշխատանքային տետրերի ստուգում		դասղեկ

	դ) դ/ժ « Ճակատագիր, թե սեփական բախտի տնօրինում»		
XXIV շաբաթ	ա) Բացիկների պատրաստում	04.03-08.03 2024թ.	աշակերտ
	բ) Մասնակցություն Կանանց տոնին նվիրված միջոցառումներին		
	գ) անհատական աշխատանք դժվար դաստիարակվող սովորողների ծնողների հետ:		Դասղեկ, հոգեբան
	դ) դ/ժ «Ժամանակակից տրանսպորտի վտանգի մեծ և անկախատեսելի աղբյուր»		Դասղեկ աշակերտ
XXV շաբաթ	ա) Անհատական աշխատանք անհարգելի բացակայող, ետ մնացող սովորողների հետ:	11.03-15.03 2024թ.	Դասղեկ
	բ) Անցկացնել դասղեկի դասալսում, սովորողների այլ դասերին պատրաստվածությանը հետևելու նպատակով		դասղեկ
	գ) հերթապահության կազմակերպում		աշակերտ
	դ) դ/ժ «Մաքրությունն՝ առողջության երաշխիք»		
XXVI շաբաթ	ա) Սանիտարահիգիենիկ վիճակի ստուգում	18.03-22.03 2024թ.	դասղեկ
	բ) սեմինար քննարկում ԿԱՊԿՈՒ և դժվար դաստիարակվող աշակերտների ծնողների հետ		Մանկավարժա- հոգեբանական թիմ/Դասղեկ ծնողներ
	գ) արձակուրդներին էքսկուրսիայի կազմակերպչական հարցերի քննարկում		ՕԽ
	դ) դ/ժ «Պաշտպանել բնությունը նշանակում է պահպանել հայրենիքը »		
	ե) Անցկացնել ծնողական ժողով		
XXVII շաբաթ	ա) Բացիկների պատրաստում նվիրված մայրիկների տոնին	01.04-05.04 2024թ.	աշակերտ
	բ) միջոցառում նվիրված մայրիկների տոնին		
	գ) հերթապահության կազմակերպում		աշակերտ
	դ) դ/ժ «Ինչպես վարվել աղբի հետ»		
XXVIII շաբաթ	ա) մերձդպրոցական տարածքի մաքրում, ծառատունկ	08.04-12.04 2024թ.	Դասղեկ աշակերտ
	բ) Անհատական աշխատանք դժվար դաստիարակվող սովորողների հետ		Դասղեկ ՕԽ
	գ) աշխատանքային տետրերի ստուգում		
	դ) դ/ժ «Նյութապաշտություն և անշահախնդիր նվիրում»		
XXIX շաբաթ	ա) սանիտարահիգիենիկ վիճակի ստուգում	15.04-19.04 2024թ.	Դասղեկ
	բ) մրցույթ-վիկտորինա «Ինչ որտեղ ե՞րբ»		
	գ) հերթապահության կազմակերպում		աշակերտ
	դ) դ/ժ «Հույս և հավատ սեփական ուժերի հանդեպ»		
XXX շաբաթ	ա) Անցկացնել դասղեկի դասալսում	22.04-26.04 2024թ.	դասղեկ
	բ) համագործակցություն դասավանդող ուսուցիչների հետ		
	գ) այցելություն Օրծեռնակաբերդի հուշահամալիր		Դասղեկ աշակերտ ծնողներ
	դ) դ/ժ «Բռնությունը թույլերի գենքն է»		
XXXI շաբաթ	ա) սանիտարահիգիենիկ վիճակի ստուգում	29.04-03.05 2024թ.	դասղեկ
	բ) համագործակցում դասավանդող ուսուցիչների հետ		
	գ) մասնակցություն մայիսյան տոներին նվիրված միջոցառումներին		Դասղեկ աշակերտներ
	դ) դ/ժ «Մայիսի մեկը աշխատավորի օր»		
XXXII շաբաթ	ա) «Հմուտ ձեռքեր» և «Գույների աշխարհում» խմբակների տարեկերջյան ցուցահանդես	06.05-10.05 2024թ.	
	բ) այցելություն հայրենիքի պաշտպանության գործում		

	զոհվածների հուշարձաններ		
	գ) Էքսկուրսիայի կազմակերպման հետ կապված հարցերի քննարկում		ԾՄ դասղեկ
	դ) ղ/ժ «Միասնությունը ուժ է»		Դասղեկ աշակերտ
XXXIII շաբաթ	ա) դասագրքերը նախապատրաստել դպրոցի գրադարանին հանձնելուն	13.05-17.05 2024թ.	Դասղեկ աշակերտ
	բ) դասասենյակի հիմնավոր մաքրում		
	գ) մրցույթ-վիկտորինա՝ խաղարկային, հումորային և ուսումնական բովանդակությամբ		ԴԱԿ ԱԽ
	դ) ղ/ժ «Աշխատիր՝ և անպայման հաջողության կհասնես»		
XXXIV շաբաթ	ա) աշակերտների տարեկան առաջադիմության ամփոփում	20.05-24.05 2024թ.	աշակերտ
	բ) ծնողական ժողովի անցկացում		Դասղեկ ծնող
	գ) դասագրքերի հանձնում գրադարանին		Դասղեկ աշակերտ
	դ) ղ/ժ «Քչերը գիտեն շատերը չգիտեն»		

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Անվանումը	Բնագիտ.			Մաթեմ.			Ինֆորմ.			Երաժշտ.			Տեխնոլ.			ԸՆԴՀԱՆՈՒՄ	Զեղչ
	ստացավ	վարձավճար	խանձեց	ստացավ	վարձավճար	խանձեց	ստացավ	վարձավճար	խանձեց	ստացավ	վարձավճար	խանձեց	ստացավ	վարձավճար	խանձեց		
1	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
2	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
3	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
4	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
5	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
6	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
7	+	380		+	490		+	400		-			+	320		4440	
8	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
9	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
10	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
11	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
12	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
13	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
14	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
15	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
16	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
17	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
18	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
19	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
20	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
21	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
22	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
23	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
24	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
25	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	4910
26	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
27	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
28	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
29	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
30	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
31	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
32	+	380		+	490		+	400		+	470		+	320		4910	
33	+	հին		+	հին			հին			հին		+	հին		0	

Ընդամենը 156650 դրամ

Զեղչ 4910 դրամ

Մուծվող գումար 151740 դրամ

**ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ,
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ**

Խամբ	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1			դյուդո	
3		Պար		
4				
5		Դաշնամուր, պար		
6			կարատե	
7		Դուդուկ	բարբա	
8		Դուդուկ, դաշնամուր		
9		Զուրթակ, դաշնամուր		
10	<<Արաբագիտության>> խմբակ		սամբո	Ռեբոտաշինություն
11				Ֆուտբոլ, Ռեբոտաշինություն
12				Ֆուտբոլ Ռեբոտաշինություն
13		Դաշնամուր, պար, երգ		
14		Երգ, քանոն		Թատերական
15				Նկարչություն
16		պար		
17				
18				Ֆուտբոլ
19				
20				Կարատե
21	<<Արաբագիտության>> խմբակ			
22		պար		
23				բարբա
24				
25		պար		
26				Կարատե
27	<<Արաբագիտության>> խմբակ			Ռեբոտաշինություն
28		պար		
29		պար		
30		Երգ, պար		
31		պար		
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳՎԱԾՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթություն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԿՋԲՈՒՆՔԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը նպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար: Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.

2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.

4) մասնակցելու ներդպրոցական և արտադպրոցական միջոցառումներին.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մասնավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

այլ: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. «Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր» մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակչության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, «ստացավ» և «հանձնեց» սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 15.08.2000թ. թիվ 264Մ հրամանի համաձայն
համարվում է պարտադիր գործառնության երաշխավորված փաստաթուղթ
© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության է պատրաստվել Վիամիր ՍՊԸ հրատարակչության կողմից, 3000 օրինակ